

MAGYAR BROJLERSZÖVETSÉG
MAGYAR PULYKASZÖVETSÉG
Lajosmizse, 2016. április 12.

A világ baromfihús termelésének és fogyasztásának tendenciái

Horn Péter – Sütő Zoltán

K A P O S V Á R I
E G Y E T E M

A baromfihús-termelés tendenciái

Az egy főre eső évi GDP és az állati eredetű élelmiszerek aránya az összes energiabevitelhez képest

<i>GDP \$/fő</i>	<i>Az állati termékek aránya az összes energiabevitel %-ában</i>
1000 – 2000	3 – 5
5000 – 6000	15 – 20
9000 – 10000	25 – 30
11000 – 30000	30 – 35

OECD, FAO adatok alapján számítva (2012)

Food and Agriculture
Organization of the
United Nations

A lakosság napi energia és fehérje fogyasztása a jövedelem függvényében

	<i>Jövedelmi kategóriák</i>				
	<i>Alacsony</i>	<i>Közepes alsó</i>	<i>Közepes felső</i>	<i>Magas OECD</i>	<i>Világ</i>
Országok száma	28	40	46	18	132
Lakosság (milliárd)	0,7	2,3	2,2	1,0	6,2
GDP (USD)	566	2.025	6.685	41.190	9.430
Városi lakos (%)	30	45	61	78	52
Összes energia (kcal/fő/nap)	2.287	2.597	2.896	3.363	2.847
Összes fehérje (nap/fő/g)	58	69	82	104	80
Állati fehérje (nap/fő/g)	13	24	37	62	32
Hús fehérje (nap/fő/g)	6	12	19	30	15

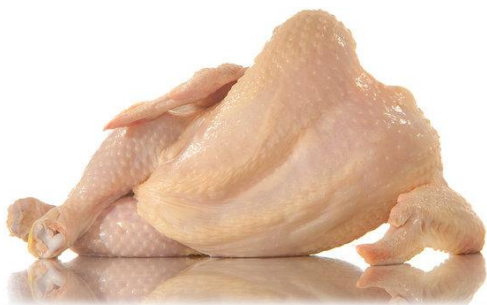
Sans, P. és Combris, P. (2015) adatai alapján számítva (Meat Sci. 109. 106-111.)

A fejlett és a fejlődő világ várható állati termék fogyasztása

	Év	Évi egy főre eső fogyasztás		Összes fogyasztás	
		Hús, kg	Tej, kg	Hús (millió t)	Tej (millió t)
Fejlődők	2002	28	44	137	222
	2050	44	78	326	585
Fejlettek	2002	78	202	102	265
	2050	94	216	126	295

x 1,9

USDA és más források nyomán Tarawali et al (2011)

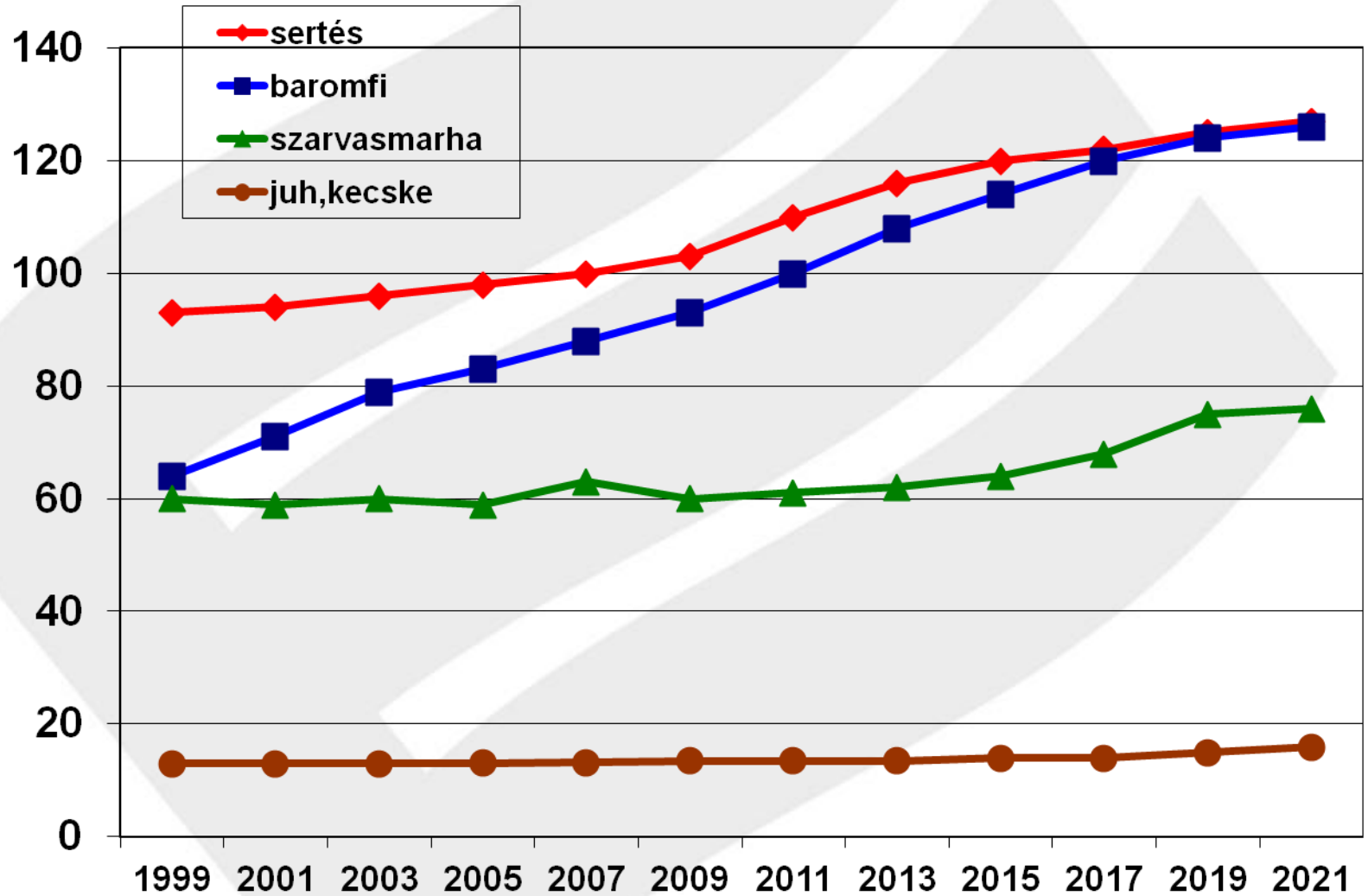
A világ vágóbaromfi termelésének változása 1970-2016 között

Országcsoport	1970	1997	2005	2016*
	<i>Termelés (millió t)</i>			
Összes:	13,1	62,6	82,6	110,4
Fejlett országok	9,8	30,0	35,7	44,6
Fejlődő országok	3,3	32,6	46,9	65,0

(Windhorst nyomán, 2008)

A világ hústermelésének változása 1999-2021 között (vágott súly)

millió tonna

OECD-FAO (2012) USDA (2013) adatok alapján

A világ egy főre eső állati fehérje ellátása 1985 és 2020 között (g/fő/nap)

<i>Fehérjeforrás</i>	<i>1985*</i>	<i>1995*</i>	<i>2005*</i>	<i>2020**</i>
<i>Baromfihús</i>	2,3	3,3	4,3	6,3
<i>Tojás</i>	1,8	2,2	2,5	2,7
<i>Sertéshús</i>	3,4	4,0	4,4	5,1
<i>Tej</i>	4,1	4,2	4,4	4,5
<i>Marhahús</i>	3,9	3,7	3,6	3,7

*Magdalain, P. 2011 nyomán

**OECD-FAO (2012), USDA (2013) termelési előrejelzések alapján számított adatok, 1% évi népesség növekedés figyelembevételével a 2005 évi adatsort alapul véve. Horn P. (2014)

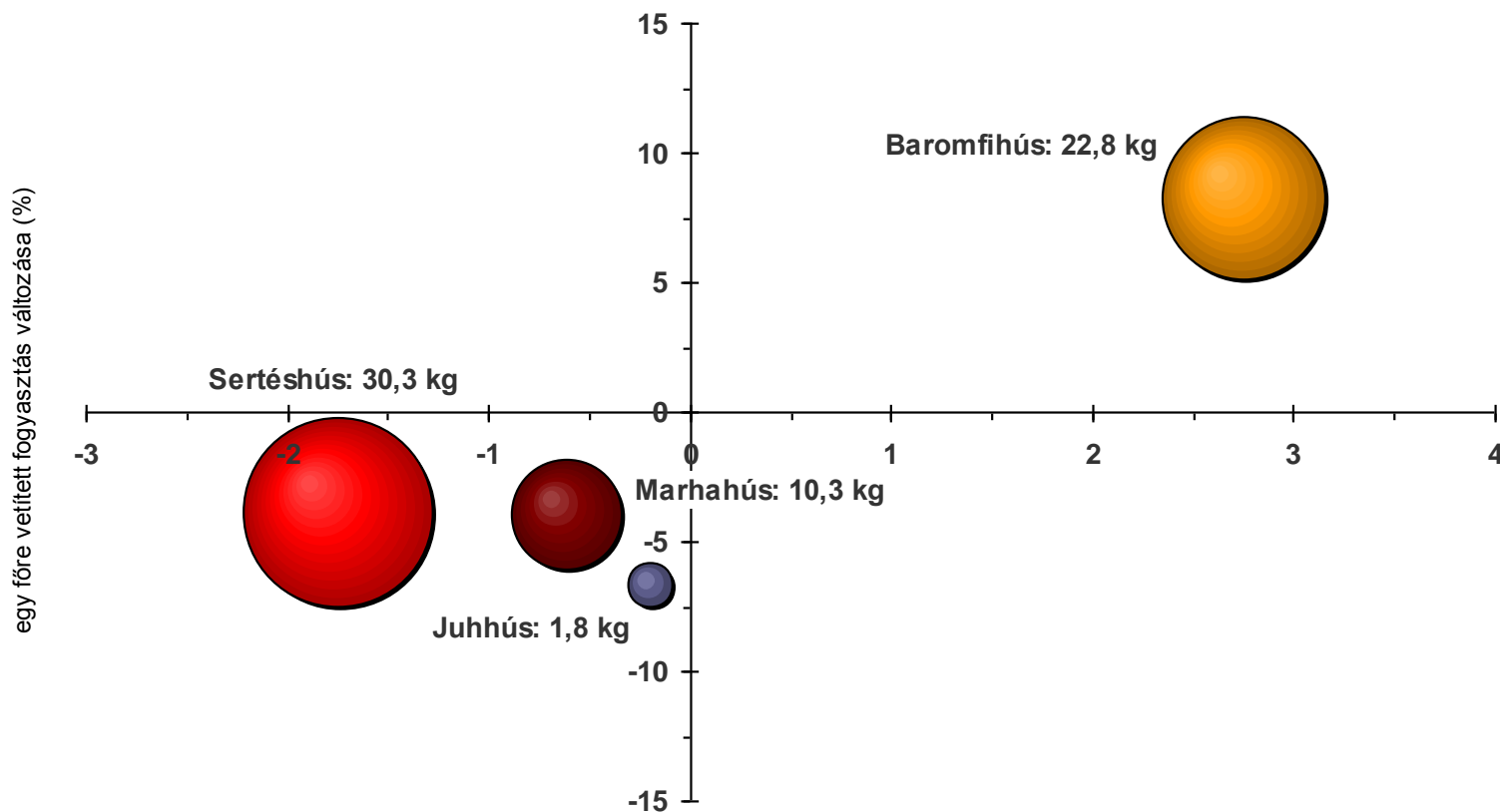
Az egy főre eső évi baromfihús fogyasztás az EU-ban

<i>Legtöbbet fogyasztók</i>		<i>Legkevesebbet fogyasztók</i>	
<i>Ország</i>	<i>Fogyasztás (kg/fő/év)</i>	<i>Ország</i>	<i>Fogyasztás (kg/fő/év)</i>
Portugália	34,1	Svédország	12,0
Írország	30,5	Finnország	16,7
Spanyolország	30,2	Belgium	17,0
Egy. Királyság	28,7	Olaszország	18,0
Szlovákia	27,0	Szlovénia	18,9
EU 27 átlaga	22,6	Magyarország	24,6

(Popp J. nyomán 2014)

Egy főre vetített húsfogyasztás várható változása az EU-ban (2011-2013 vs. 2024)

részesedés változása az összes húsfogyasztásból (%)

Forrás: Európai Bizottság

(Potori N., 2015, nyomán)

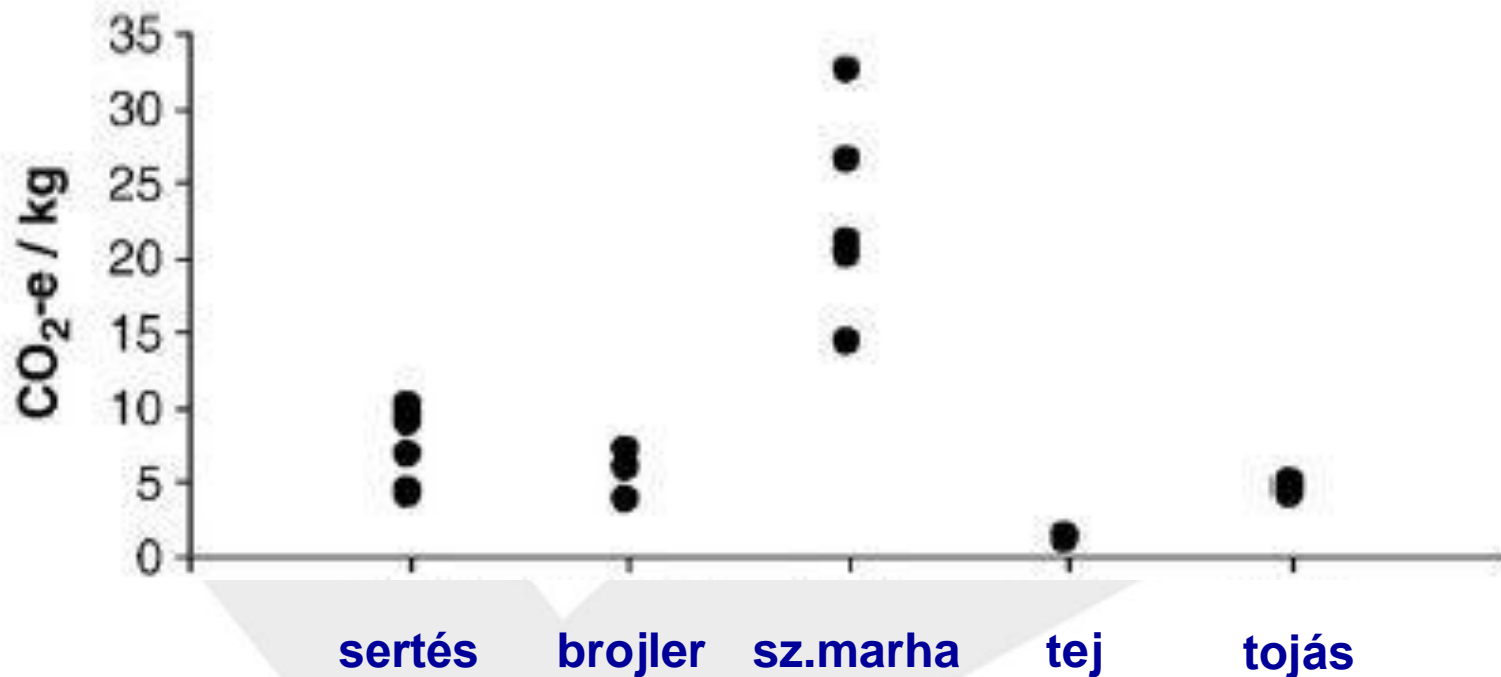
Különböző állattenyésztési ágazatokban egységnyi termékre eső környezeti terhelés csökkenése 20 év alatt

	<i>Környezeti terhelés csökkenése évente (%)</i>	<i>20 év alatt realizált csökkenés (%)</i>
Tojástermelés	1,3	25
Húscsirke	1,1	23
Sertéshús	0,8	15
Tejtermelés	0,8	16
Húsmarha	<0,05	<1
Juh (hús)	<0,05	<1

Casanovas, P. (2012)

Egységnyi állati termékre eső globális felmelegedést okozó hatás

(CO₂ egyenérték/termék kg)

Az EU állatjóléti szabályozásának hatásai brojlerok előállítási költségeire

<i>Típus és nevelési rendszer</i>	<i>Korrigált 2 kg élőtömeg elérésekor (nap)</i>	<i>Napi súlygyarapodás (g)</i>	<i>Tak. ért. (kg/kg)</i>	<i>Vágási %</i>	<i>Ráfordítás növekedés (%)</i>
Standard, hagyományos	37	59,5	1,68	73,5	-
Standard, kifutós	42	52,4	1,80	73,5	10,7
Kissé lassúbb növekedésű, hagyományos	44	50,0	1,85	69,5	11,2
Lassú növekedésű, kifutós	56	39,3	2,05	68,0	25,0
Lassú növekedésű, organikus	70	31,4	2,65	66,0	67,3

**"Minél messzebbre tekintesz
vissza, annál távolabb látsz
előre."**

Sir Winston Churchill

Ightam Mote (UK, Anglia)

1 kg pecsenyecsirke (élő súly) megtermelésének néhány jellemző természetes paramétere az 1930-as, az 1960-as és a 2010-es időszakban

Időszak	Pecsenyecsirke jellemzői		Fő takarmánynövények hozamai t/ha*		
	Súlygyarapodás (g/nap)	Takarmányértékesítés (kg/kg)	Búza	Kukorica	Búza és kukorica átlaga
1930-as évek	7	3,91	1,4	1,5	1,45
1960-as évek	23	2,15	1,9	2,6	2,23
2010-es évek	58	1,50	5,1	6,1	5,60

*: 4 év átlaga

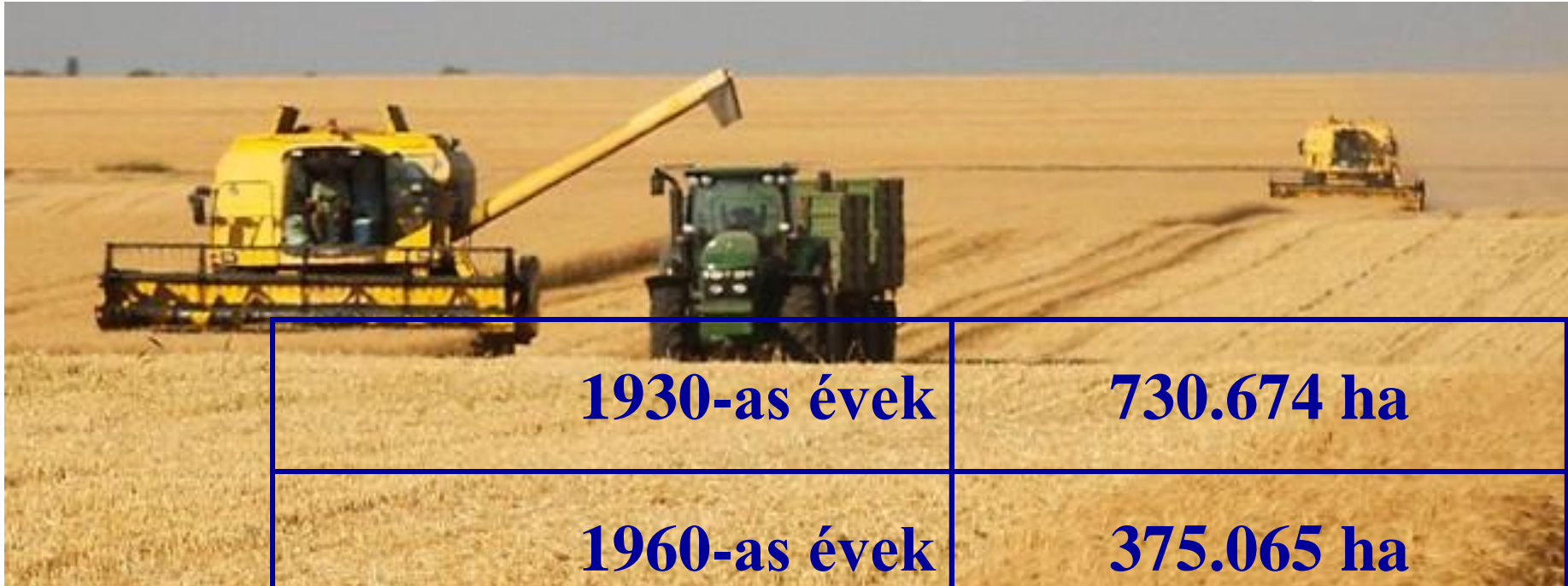
1 kg pecsenyecsirke előállításának hatékonyságát jellemző néhány paraméter az 1930-as, az 1960-as és a 2010-es időszakban

Időszakok	Pecsenyecsirke előállítás erőforrás igénye			Trágyatermelés 1 kg élősúlyra esően (kg)
	Ivóvíz (liter)	Takarmánytermelés vízigénye (liter)	Takarmány. termő terület (m ²)	
1930	7,8	10.616	27,0	7,62
1960	4,3	4.822	10,4	4,30
2010	3,0	1.338	2,7	3,20

Egy hektáron megtermelt takarmánnyal 1930-ban 370 kg,
1960-ban 972 kg,
2010-ben 3.703 kg brojler volt előállítható.

A jelenlegi (2015) hazai peccsenyecsirke termeléshez szükséges takarmánytermő terület nagysága, az 1930-as, az 1960-as és a 2010-es termelési módszerek esetén

1930-as évek	730.674 ha
1960-as évek	375.065 ha
2010-es évek	99.419 ha

Az egy főre eső napi állati fehérje fogyasztás termékfélésegenként Magyarországon (1934-2013)

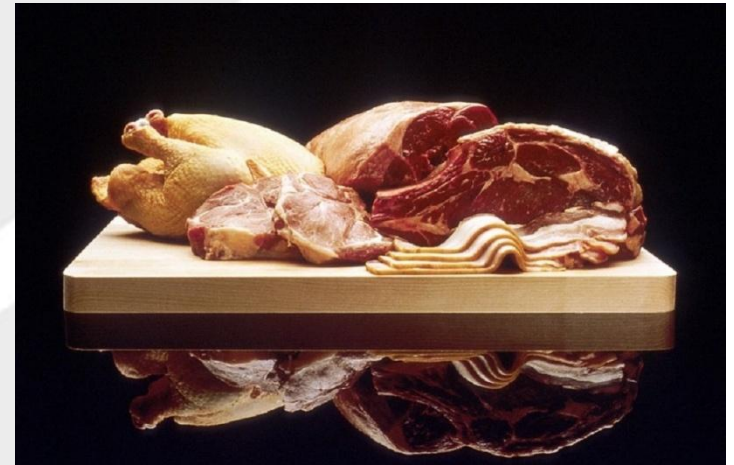

<i>Termékek</i>	<i>Az állati eredetű fehérjefogyasztás (g/fő/nap)</i>			
	<i>1934</i>	<i>1960</i>	<i>1989</i>	<i>2013</i>
Tej- és tejtermékek	12,4	10,5	16,4	13,3
Tojás	1,4	3,1	7,7	4,4
Sertéshús	4,0	8,4	14,4	8,1
Baromfihús	1,7	3,1	7,2	8,2
Marha + borjú	4,7	3,0	2,6	0,8
Egyéb	0,7	1,9	2,7	1,9
Összesen: Ellátottsági szint	24,7 49 %	30,0 60 %	51,0 102 %	36,7 73 %

Szükséglet: 50 g/nap/fő

Horn, P. (2016)

Különböző húsok fehérje és zsírtartalma

	<i>Fehérjetartalom g/100 g</i>	<i>Zsírtartalom g/100 g</i>
Marhahúsok	17 – 21,0	4,6 – 8,4
Sertéshúsok	16 – 21,0	1,9 – 10,5
Csirkehúsok	20 – 24,7	1,0 – 5,0
Halhúsok	15 – 21,5	0,5 – 25,0

Incze, K. (2000)

GMO kérdések USA vs. EU

G**M****O****S?**

A GMO növények termelésének hatása világszinten

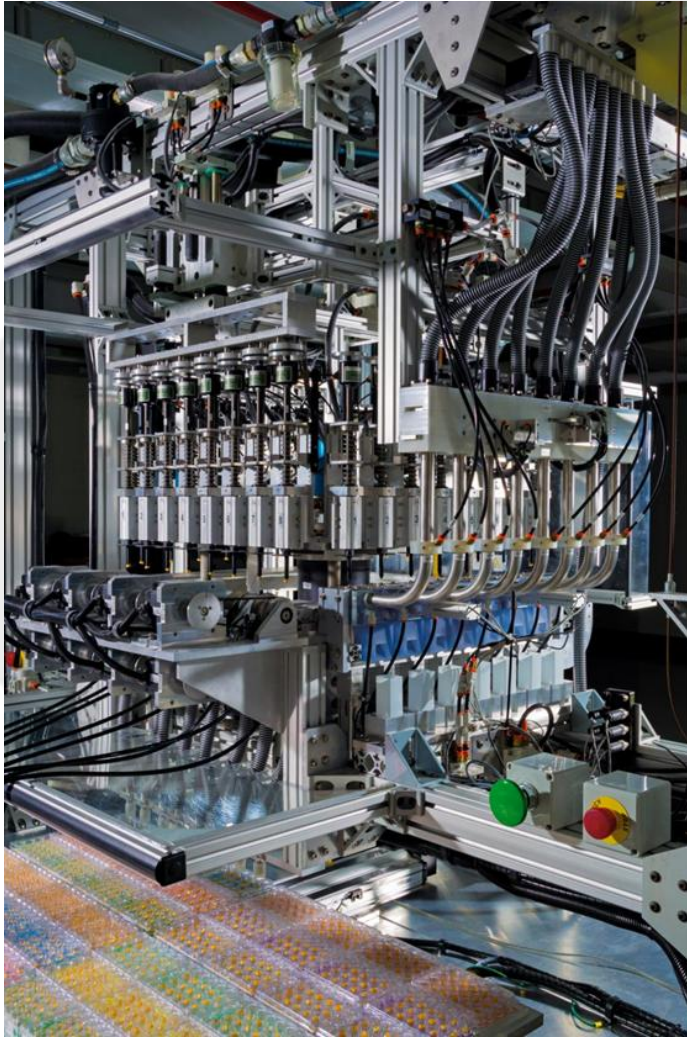
18 millió gazda, 28 ország 181 millió ha
szója, kukorica, repce, gyapot, cukorrépa, papaya

1783 tud. közlemény arról, hogy nincs káros hatás
5 tud. közlemény negatív hatás (később nem volt ismételhető eredmény)

150 vizsgálat eredménye: -37 % rovarirtó szer
  +22 % termés
  +68 % nyereség

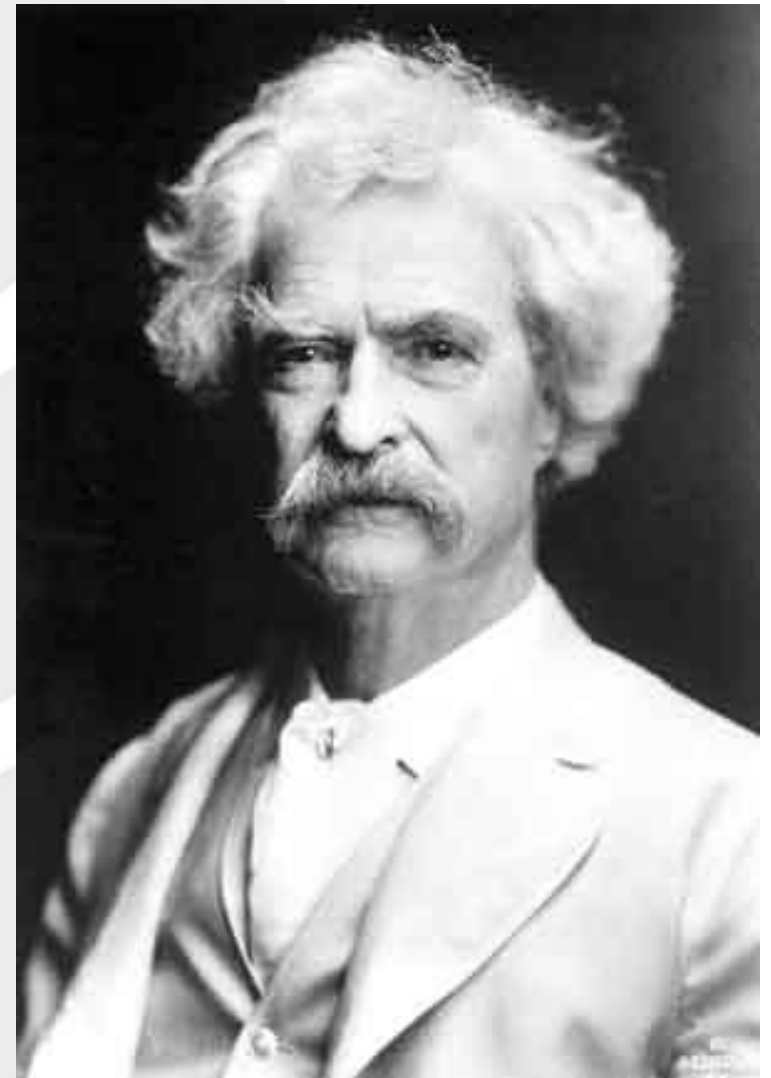
2013-ban 28 milliárd kg-mal kevesebb CO₂ kibocsájtás =
12,4 millió autó (CO₂)

Jövő a jelenben

**„Jósolni igen nehéz,
különösen a jövőre
vonatkozóan.”**

***Mark Twain (1835-1910)
amerikai író***

A tyúkpopulációk teljesítménye, valamint az alkalmazott szelekciós és tenyésztéstechnológiai eljárások változása a XX. században

100%

Évek	Teljesítmény		Alkalmazott új szelekciós eljárások és azok kombinálása a korábbiakkal
	Tojás (db/tyúk/év)	1500 g-os élőtömeg (nap)	
1900-1925	170-175	120	Tömegszelekció küllem alapján
1950-es	190	75	Hibridizáció, egyedi teljesítmény-ellenőrzés, rekurrens szelekció
1960-as	214	67	Reciprok rekurrens szelekció, testvértesztek, apai és anyai vonalak szétválasztása
1970-es	245	51	Szelekciós indexek, igen nagy tesztkapacitások kialakítása
1980-as	272	44	Egyedi és csoportos takarmány-értékesítési tesztek
1990-es	290	37	BLUP tenyésztékbecslés, DNS markerek által segített szelekció
2000-2010	325-330	27	ua.

190%

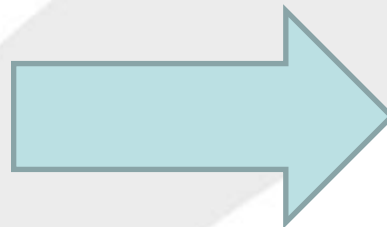
23%

(Albers nyomán módosításokkal, 1998)

Évenként realizált genetikai előrehaladás a brojler tenyésztésben (Gyenis, 2015)

- ✓ adott időre elért nagyobb testtömeg
40 napra 2581 g, ill. 2620 g (**+20 g/év**)
- ✓ jobb takarmányértékesítés
1,678 kg/kg, ill. 1,647 kg/kg (**-15 g/év**)
- ✓ kevesebb idő az adott testtömeg eléréséhez, így a nevelési napok száma csökken
2581 g 40 nap, ill. 39,5 nap (**-6 óra/év**)

A genetikai fejlődés mértéke a pulykatenyésztésben

1960

196 nap a 11 kg-os
élőtömeg
eléréséhez

FCR 4,2:1
Tak. Kg /
élőtömeg kg

2010

98 nap a 11 kg-os
élőtömeg
eléréséhez

FCR 2,13:1
Tak. kg /
élőtömeg kg

Átlagos teljesítményjavulás mértéke

Hybrid Converter

2014 vs. 2013
Viszonyítás

Tojó élőtömege 14 hetes korban
(gramm)

+ 170

Kakas élőtömege 21 hetes
korban (gramm)

+ 490

Lábszerkezet (pont)
(*Walking ability, Hybrid Leg Score*)

+ 0,055

Takarmányértékesítés
(FCR, kg/kg)

- 0,037

Mellhús kihozatal (%)

+ 0,15

Tojástermelés (tojás db)

+ 0,71

Elsődleges tenyésztési célok

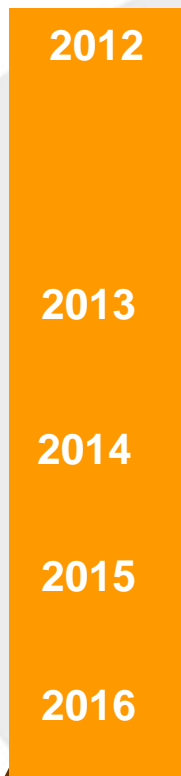
Richard Hutchinson
Kereskedelmi és Marketing igazgató

Tenyésztési piramis

A mai
végtermék

A mai
pedigré

Genetikai
javulás

Pedigré
szelekció

Ősnagyszülő

Nagyszülőpár

Szülőpár

Kereskedelmi

Feldolgozás

♂ x10 ♀

100 GGP

3.500 GP

122.500 PS

8.085.000
Hibrid

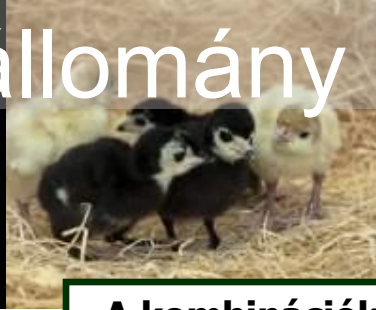
94.595 tonna
pulykahús

**A szelekció >250.000 pedigré állat adataira
alapozott**

A tenyésztés során alkalmazott technológia

A teljes genetikai állomány

Vonalak száma >40

Színvariánsok: 14

A kombinációk lehetséges száma
1560 (incl. reciprocal)
780 (excl. reciprocal)

Tulajdonság	Min.	Max.	Terjedelem
Élőtömeg (18 hetes, kg)	6,5	25,0	18,5
FCR (kg/kg)	2,1	3,5	1,4
Mellhús kihozatal (%)	25	34	9
Tojástermelés (24 hét alatt)	39	142	92

Köszönjük a megtisztelő figyelmet!

